

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни
факультетського каталогу
БІЗНЕС-КУЛЬТУРА
Обсяг (4 кредити/120 годин)

другого рівня вищої освіти

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

*Чернова Ірина Вікторівна, доцент, кандидат
філологічних наук*

Контактна інформація:

- +38972797735;
- filol68@ukr.net;
- I навчальний корпус ауд.368

Час і місце проведення консультацій:
п'ятниця, 13.00, I навчальний корпус, ауд.368

ОПИС КУРСУ

Опис дисципліни

Дисципліна “Психологія управління та медіація” спрямована на опанування здобувачами освіти потрібного обсягу теоретичних знань з психологічних аспектів управлінської діяльності, конфліктології (поняття, сутність, природа, ознаки, функції, види, типи, спрямованість і межі поширення конфліктів; причини виникнення і розвитку конфліктів; моделі поведінки у конфлікті, правила організації безконфліктної взаємодії, урегулювання та вирішення конфліктів; стратегії, тактики, технологій розв’язання конфліктів тощо) та медіації (поняття, сутність, природу, ознаки принципи, види і моделі медіації; процедура медіації та її учасники тощо), а також набуття ними практичних умінь та навичок щодо врегулювання конфліктів шляхом медіаційних практик.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета вивчення навчальної дисципліни «Психологія управління та медіація» полягає у формуванні вмінь психологічного аналізу особистостей та неконфліктних міжособистісних взаємин у групах, визначення засобів

оптимального впливу на працівників для створення належного соціально-психологічного клімату в колективі.

Завданнями дисципліни є формування у здобувачів освіти знань з таких основних питань:

- теоретичних знань з конфліктології (поняття, сутність, природа, ознаки, функції, види, типи, спрямованість і межі поширення конфліктів; причини виникнення і розвитку конфліктів; моделі поведінки у конфлікті, правила організації безконфліктної взаємодії, урегулювання та вирішення конфліктів; стратегії, тактики, технологій розв'язання конфліктів тощо);
- медіації (поняття, сутність, природу, ознаки принципи, види і моделі медіації; процедура медіації та її учасники тощо);
- застосування сучасних технік врегулювання конфліктів, зокрема медіаційних практик.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен опанувати:

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі відповідно до визначених цілей та міжнародних стандартів;

СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;

СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;

СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для успішного навчання та опанування компетентностями з дисципліни студент повинен володіти сучасною українською літературною мовою. Вивчення дисципліни може відбуватися на будь-якому етапі освітнього процесу.

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1 – Загальний тематичний план аудиторної роботи

Номер	Теми лекцій, год.	Теми
--------------	--------------------------	-------------

тижня		лабораторних/практичних робіт або семінарів, год.
1	2	3
Змістовий модуль 1 Психологія управління		
1	Психологія управління як галузь знань, сфера практичної діяльності. Комунікація в управлінні. Функції управління.	Психологія управління як галузь знань, сфера практичної діяльності. Комунікація в управлінні. Функції управління.
2	Психологія особистості Соціальна позиція і роль особистості в організації.	Психологія особистості Соціальна позиція і роль особистості в організації.
3	Основні управлінські моделі(американська, японська, європейська). Психологічні аспекти стилів управління та лідерства	Основні управлінські моделі(американська, японська, європейська). Психологічні аспекти стилів управління та лідерства
4	Поняття «маніпуляція», маніпулятивні техніки в управлінні	Поняття «маніпуляція», маніпулятивні техніки в управлінні
5	Організаційна діяльність менеджера. Прийняття і реалізація управлінських рішень	Організаційна діяльність менеджера. Прийняття і реалізація управлінських рішень
Змістовий модуль 2 Психологія конфлікту		
6	Сутність і структура конфлікту	Сутність і структура конфлікту
7	Передумови виникнення та стадії розвитку конфлікту. Змістовий та структурно-функціональний аналіз конфлікту	Передумови виникнення та стадії розвитку конфлікту. Змістовий та структурно-функціональний аналіз конфлікту
8	Стратегії, тактики та стилі поведінки учасників конфлікту. Психологічні методики подолання негативних емоцій у конфлікті	Стратегії, тактики та стилі поведінки учасників конфлікту. Психологічні методики подолання негативних емоцій у конфлікті
9	Сутність, правила та способи розв'язання і врегулювання	Сутність, правила та способи розв'язання і

	конфліктів	врегулювання конфліктів
10	Сутність профілактики та передумови успішності запобігання конфліктам	Сутність профілактики та передумови успішності запобігання конфліктам
Змістовий модуль 3 Медіація в системі управління		
11	Поняття та види медіації. Принципи та правові аспекти застосування медіації в сфері управління	Поняття та види медіації. Принципи та правові аспекти застосування медіації в сфері управління
12	Медіатор та його роль в медації. Сторони медіації	Медіатор та його роль в медації. Сторони медіації
13	Технології управління та подолання конфліктів із використанням медіаційних процедур	Технології управління та подолання конфліктів із використанням медіаційних процедур
14	Зарубіжний досвід застосування медіаційних процедур в управлінні .	Зарубіжний досвід застосування медіаційних процедур в управлінні .
15	Імплементации медіації у вітчизняну систему управління	Імплементации медіації у вітчизняну систему управління

САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота студентів передбачена у вигляді більш глибокого опрацювання теоретичних матеріалів лекцій, виконання практичних завдань, підготовки до модульної контрольної роботи, написання командного проекту та підготовки до складання заліку.

Психологія управління як галузь знань, сфера практичної діяльності. Комунікація в управлінні. Функції управління.

Психологія особистості. Соціальна позиція і роль особистості в організації.

Основні управлінські моделі(американська, японська, європейська). Психологічні аспекти стилів управління та лідерства

Поняття «маніпуляція», маніпулятивні техніки в управлінні

Організаційна діяльність менеджера. Прийняття і реалізація управлінських рішень

Сутність і структура конфлікту

Передумови виникнення та стадії розвитку конфлікту. Змістовий та структурно-функціональний аналіз конфлікту

Стратегії, тактики та стилі поведінки учасників конфліктує.
Психологічні методики подолання негативних емоцій у конфлікті

Сутність, правила та способи розв'язання і врегулювання конфліктів
Сутність профілактики та передумови успішності запобігання конфліктам

Поняття та види медіації. Принципи та правові аспекти застосування
медіації в сфері управління

Медіатор та його роль в медіації. Сторони медіації

Технології управління та подолання конфліктів із використанням
медіаційних процедур

Зарубіжний досвід застосування медіаційних процедур в управлінні .

Імплементации медіації у вітчизняну систему управління

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

Базова

Нормативно-правова база

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *База даних «Законодавство України»* / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини). *База даних «Законодавство України»* / ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

3. Закон України від 18.12.2018 № 2657–VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькування)». *База даних «Законодавство України»* / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19#Text>

4. Закон України від 16.11.2021 № 1875-IX «Про медіацію». *База даних «Законодавство України»* / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20#Text>

Основна:

1. Ващенко І. В., Кляп М. І. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. К, В-во: «Знання», 2013, 407 с.

2. Вступ до альтернативного вирішення спорів: навч. посіб. / Г. В. Анікіна, Ю. В. Білоусов, Н. Л. Бондаренко-Зелінська [та ін.]; під ред. У. Хелльманна, Н. Л. Бондаренко-Зелінської. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2017. 234 с.

3. Конфліктологія та медіація: навчальний посібник / В. І. Докаш. Чернівці, Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2021. 249 с.

4. Мазаракі Н. А. Медіація в Україні: теорія та практика: монографія. Київ: Інститут законодавства ВР України, 2018. 276 с.

5. Рахліс В. Л., Павленко О. О. Переговори і медіація: підручник для підготовки професійного переговорника. Дніпро ТОВ «Дріант», видання 2-е перероблене, 2021. 344 с.
6. Слободянюк, А. В. Психологія управління та конфліктологія : навчальний посібник для практичних та семінарських занять / А. В. Слободянюк, Н. О. Андрущенко. – Вінниця : ВНТУ, 2010. – 120 с
7. Чанишева Г. І. Соціальний діалог: навч.-метод. посібник. Одеса: Фенікс, 2021. 81 с.

Додаткова:

1. Барабаш О. Стратегії поведінки в конфліктній ситуації. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 3. С.208–212.
2. Біцай А. Участь адвоката в медіації: монографія. К.: Алерта, 2017. 260 с.
3. Вайнагій М. В. Теоретико-правові проблеми переговорного процесу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ - 2021, 19 с.
4. Галіян І. М. Медіація та консиліація як примирні процедури внутрішнього корпоративного конфлікту. Часопис Київського університету права. 2020. №3. С. 201-203.
5. Любченко Я. П. Сутність альтернативних способів вирішення правових спорів. Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. праць. Одеса, 2017. Вип. 79. С. 66–72.
6. Можайкіна О. Правовий аналіз врегулювання спору за участю судді. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2018. № 2. С. 174–180.
7. Можайкіна О. С. Поняття та зміст основних принципів медіації в цивільноправових відносинах. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції 2017. № 5. С. 55–58.
8. Прущак В. Роль судді під час здійснення процедури врегулювання спору за участю судді: проблемні аспекти та шляхи їх подолання. Цивільне право і процес. 2018. С. 44–48.
9. Романадзе Л. Про медіацію та українське законодавство. URL: <http://law.ucu.edu.ua/malymyrokamy-doyevropy-luyiza-romanadze-pro-te-yak-mediatsiyaspryyayenablyzhennyu-ukrayinskogo-tayevropejskogo-zakonodavstva/>

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Державної митної служби України. URL: <http://www.customs.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Державної регуляторної служби України. URL: <http://www.dkrp.gov.ua/>.
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
5. Офіційний сайт Державної служби експортного контролю. URL: <http://www.dsecu.gov.ua>.

6. Інтернет-портал для управлінців. URL: <http://www.management.com.ua>.
 7. Офіційний сайт Світової організації торгівлі (World Trade Organization). URL: <https://www.wto.org>.
 8. Вебсайт mediation-help.com ГС “Українська академія медіації”. URL: <https://www.mediation-help.com/pravy-la-korystuvannya-sajtom/>
 9. Некомерційний незалежний інформаційний ресурс. URL: <https://mediators.com.ua/>
-

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль під час навчальних занять здійснюється у вигляді оцінювання роботи на практичному занятті (0-5 балів), модульного тестування (0-25 балів за модуль). У разі виконання всіх видів роботи, якщо студент набрав 60 балів і вище, - виставляється залік.

ПОЛІТИКИ КУРСУ

При вивченні курсу політика дотримання академічної доброчесності визначається Кодексом академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка» https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf.

Студенти повинні систематично відвідувати заняття; своєчасно виконувати завдання, за виконання завдання пізніше встановленого терміну(без поважних причин) оцінка може бути знижена; під час виконання завдань студент повинен дотримуватися академічної доброчесності.

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle.
